

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ
ІМЕНІ ГЕТЬМАНА ПЕТРА КОНАШЕВИЧА-САГАЙДАЧНОГО

ФАКУЛЬТЕТ СУДНОВОДІННЯ
КАФЕДРА ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ

Затверджую

В. о. завідувача кафедри,

PhD Світлана БОЙКО

«29» серпня 2023 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЛОГІСТИКА В ТУРИЗМІ»

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Укладачка	Лерніченко Катерина Валеріївна Доцент кафедри інфраструктури та інноваційних технологій водного транспорту, к.е.н., доцент.
Контактний телефон	+38(098)303-14-60
E-mail	lkv.duit@gmail.com
Офіційна назва освітньої програми	Рекламно-туристичний бізнес
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	магістр
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Спеціальність	242 «Туризм»
Спеціалізація	—
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	3

Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового циклу
Мета вивчення дисципліни	Формування бази знань, необхідної для підготовки фахівців, які володіють належними професійними компетентностями та здатні виявляти й вирішувати багатоваріантні спеціалізовані задачі в сфері логістики в туризмі; аналізувати логістичні концепції та їхнє застосування в сфері туризму; досліджувати ланцюги постачання та розподілу в туристичній галузі та їхній вплив на якість обслуговування та задоволеність клієнтів
Інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові) компетентності	<ul style="list-style-type: none"> - здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності; - здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; - здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми; - здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації; - здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях; - здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду; - здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації; - здатність використовувати прикладні підходи для вирішення проблем морського та річкового туризму; - здатність до організації та управління в морському та річковому туризмі; - здатність до підприємницької діяльності в морському та річковому туризмі
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ	
Тема 1 ЛОГІСТИКА У РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	
Виникнення і розвиток логістики	
Сутність, концепції, принципи та функції логістики	
Мета, завдання, функції	
Тема 2 ОСОБЛИВОСТІ ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ТУРИСТИЧНІЙ СФЕРІ	
Логістика в туризмі. Логістична діяльність підприємства. Складові логістичної діяльності туристичного підприємства. Якість логістичного обслуговування споживачів у сфері	

туризму. Принципи логістичного туристичного сервісу. Основні логістичні функції туристичних послуг. Логістика ресурсної бази. Логістика для туристичної фірми. Логістика в міжнародному туризмі. Логістика для готельних послуг у туризмі.

Тема 3 АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ЛОГІСТИКИ В УКРАЇНІ

Туристична логістика. Логістична система в туризмі. Логістичне управління ринку туристичних послуг. Структура туристичної логістики. Вплив воєнного стану на логістичне забезпечення діяльності туристичних підприємств. Напрями відновлення галузі. Заходи щодо повоєнного відновлення логістичного забезпечення туристичної галузі.

Тема 4 АНАЛІЗ РИЗИКІВ НА РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ

Поняття «безпека у туризмі». Класифікація ризиків туристичної діяльності. Ризики для туриста (екскурсанта). Ризики для турпідприємства. Ризики для соціальних груп, суспільства, держави. Ризики для навколишнього природного середовища.

Тема 5 ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗАВДЯКИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ

Складові логістичної системи підприємства, що працює в сфері туризму. Оптимізації логістичного підходу для поліпшення конкурентного потенціалу туристичного підприємства. Можливості від впровадження і використання логістичних технологій в туристичній індустрії. Застосування методу таксонометричних відстаней для можливості аналізу і порівняння безлічі параметрів для подальшого управління потоками в межах управлінського обліку за ресурсною і функціональною ознакою, необхідного для відстеження центрів виникнення витрат в системі управління потоками.

Тема 6 ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ CRM-СИСТЕМ У ЛОГІСТИЧНОМУ УПРАВЛІННІ ТУРИСТИЧНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Дослідження практичних засад застосування CRM-систем у маркетинговому та логістичному управлінні закладами послуг. Особливості застосування CRM-систем у маркетинговому та логістичному управлінні закладами послуг. Практичне застосування CRM-систем щодо маркетингового і логістичного управління закладами послуг. CRM-система для закладів готельного, туристичного, фізкультурно-спортивного та побутового обслуговування.

Тема 7 ЛОГІСТИЧНІ ІННОВАЦІЇ В ТУРИСТИЧНІЙ ГАЛУЗІ

Взаємозв'язок логістики та інновацій. Компонентна структура логістики туризму. Логістичний провайдер. Аутсорсинг. Big Data, Machine Learning і Internet of Things в логістиці. Технологія електронного обміну даними (EDI – Electronic Data Interchange).

Тема 8 СУЧАСНА ЛОГІСТИКА В ТУРИЗМІ В ТЕХНОЛОГІЧНОМУ Й ІННОВАЦІЙНОМУ АСПЕКТАХ

Основні функції туристичної логістики. Основні завдання управління логістикою в туристичній сфері. Основні переваги інтернету та електронної комерції в туристичній логістиці. Мобільні застосунки як складова туристичної логістики. Напрями використання Big Data, Machine Learning та Internet of Things в логістиці. Екологічна логістика.

Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> - спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму і на межі галузей знань; - застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму; - здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку; - аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку; - аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях; - використовувати спеціалізовані знання та уміння для організації і управління в морському та річковому туризмі; - використовувати спеціалізовані знання та уміння для ведення підприємницької діяльності в туризмі
Форми поточного та підсумкового контролю	<p>Поточний контроль: практичні роботи (8), виступи на семінарах, доповідь, тези — 40 балів.</p> <p>Проміжний контроль: модульні контрольні роботи (2) — 20 балів.</p> <p>Підсумковий контроль: іспит — 40 балів.</p>
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	

Іспит	
Тести	СУМА
1—40 тестів, кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал	40 балів

Практична робота, виступи на семінарських заняттях, доповідь, тези			
Пр № 1—8	Виступи на сем. зан.	Доповідь, тези	СУМА
20 балів	10 балів	10 балів	40 балів

Модульні контрольні роботи (МКР)		
МКР 1	МКР 2	СУМА
10 балів	10 балів	20 балів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS	
	Оцінка за шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка	Пояснення
90—100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» — теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80—89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» — теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома - трьома незначними помилками.
75—79		C	«Добре» — теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією - двома значними помилками.
65—74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» — теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не несуть істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60—64		E	«Достатньо» — теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21—59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» — теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних

			завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1—20		Ф	«Безумовно незадовільно» — теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Jin Z., Dai K., Fu G., Li Y. Discussion on Tourism Logistics Based on the Separation and Combination of Tourists and Items Theory. *American Journal of Industrial and Business Management*. Vol. 7. № 4. 2017. P. 537–547.
2. Kochadze T., Dangadze I. and Zaqareishvili V. The Role of Logistics in the Market for Transportation and Tourist Services. *Machenes, Technologies, Materials*. 2013. No. 4.
3. Беднарська О.Р., Свірська О.Б. Управління ризиками міжнародної туристичної діяльності. URL: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/30358/3/Vis_570_Menedgment.%203-8.pdf
4. Безсмертна О.В., Мороз О. О., Білоконь Т. М., Шварц І. В. Логістика: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2018. 161 с.
5. Безугла Л.С., Юрченко Н.І., Ільченко Т.В., Пальчик І.М., Воловик Д.В. Логістика: навч. пос. Дніпро: Пороги, 2021. 252 с.
6. Брич В. Управління ризиками у туристичному бізнесі Наукові записки. 2010. №2. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/NZTNPU/geogr/2010_2/4/002Brich.pdf
7. Войтович С., Букало Н., Жуков І. Особливості застосування сgm-систем у маркетинговому та логістичному управлінні закладами послуг. *Економічний форум*. 1(1). 2023. С. 31-37. <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2023-1-5>
8. Войтович С., Лорві І., Букало Н. Застосування CRM-технології для автоматизації процесів взаємодії із споживачами закладу послуг. *Економічний форум*. 1(4). 2022. 68-73. <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2022-4-8>
9. Герасимів З., Демелько І. Особливості логістичної діяльності в туристичній сфері. PhD Thesis. Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення: зб. конф. 2021. С. 396—402с
10. Гринюк Н. А., Спірідонов Д. С. Теоретичні підходи до функціонування міжнародних логістичних систем. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 130–134. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.12.130
11. Журба І. Є., Несторишен І. В. Вдосконалення туристичної логістики в контексті покращення якості туристичних послуг. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія : Економіка та управління*. 2022. № 1(4). DOI: 10.54929/2786-5738-2022-4-12-01
12. Журба І. Є., Несторишен І. В. Вдосконалення туристичної логістики в контексті покращення якості туристичних послуг. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія : економіка та управління*. 2022. № 1(4). DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-4-12-01>
13. Задорожна Н.В, Кобилюх О.Я. Розвиток логістики туризму в Україні.
14. Зарубіна А., Сіра Е., Демчук Л. Особливості туризму в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022 № 41. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1543>
15. Захаркевич Н. П., Арзянцева Д. А., Корюгін А. В. Розвиток логістики туристичних послуг в Україні. *Наукові перспективи*. 2022. № 4(22). С. 145–155. DOI: 10.52058/2708-7530-2022-4(22)-145-155
16. Калініченко С. М., Омельченко Г. Ю., Грохольський В. П., Грібіник А. В., Грищенко Н. В. Аналіз ризиків на ринку туристичних послуг. *Актуальні проблеми інноваційної*

економіки. 2021. № 3. С. 26-31.

17. Ковальчук О., Кравченко В., Качмар Р. Особливості логістичного забезпечення діяльності підприємств у сфері туризму в умовах військового стану в Україні. Економіка та суспільство. 2023. № 50. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2373>

18. Ковальчук О., Кравченко В., Качмар Р. Особливості логістичного забезпечення діяльності підприємств у сфері туризму в умовах військового стану. Економіка та суспільство. 2023. № 50. DOI: 10.32782/2524-0072/2023-50-14

19. Кожухівська Р. Б. Логістичний Інтернет-провайдинг у туризмі. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2019. № 4. С. 196–200. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2019_4_36.

20. Кожухівська Р. Б. Логістичний Інтернет-провайдинг у туризмі. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2019. № 4. С. 196–200. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2019_4_36

21. Кожухівська Р.Б. Управління процесами ризик менеджменту на туристичних підприємствах. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/jspui/bitstream/6789/2456/1/rizik-meneditment%20v%20turismi.pdf>

22. Колотюк О. І., Маслак М. В. Підвищення конкурентного потенціалу підприємств, працюючих у галузі туризму, за рахунок оптимізації логістичних процесів. Вісник Національного технічного університету "ХПІ". Економічні науки. Bulletin of the National Technical University "KhPI". Economic sciences : зб. наук. пр. Харків : НТУ "ХПІ", 2020. № 2 (4). С. 35-38.

23. Кравцова А.В. Класифікація ризиків підприємств туристичного бізнесу. Вісник ОНУ імені І.І. Меч-никова. 2013. Т. 18. Вип. 4/2. С. 92—95.

24. Круш П. В., Мегедь Ю. В. Сучасні інноваційні технології в логістичній діяльності. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. № 2(13). С. 103–106.

25. Лужанська Т. Ю., Гобрей М. В., Співак С. М. Роль логістики туризму як науково-практичного напрямку дослідження. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Економічні науки. №22 (17). 2017. С. 300–314.

26. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.Л. Основи туристичного бізнесу: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 272 с.

27. Марусей Т. Логістичні інновації в туристичній галузі. Економіка та суспільство. 41. 2022. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-2>

28. Марусей Т. Логістичні інновації в туристичній галузі. Економіка та суспільство. 2022. № 41. DOI: 10.32782/2524-0072/2022-41-2

29. Нездоймінов С. Г. Наукова парадигма підприємництва в економічній системі туризму. Вісник ДІТБ. Серія “Економіка, організація і управління підприємствами” (в туристичній сфері). Донецький інститут туристичного бізнесу. № 12. 2008. С. 54–60.

30. Нездоймінов С.Г. Концептуальні засади формування стратегії диверсифікації на підприємствах туристичного бізнесу. Вісник економічної науки України. 2013. № 2. С. 108—112.

31. Овчаров А.О. Моделирование управления рисками в туристско-рекреационных системах. Страховое дело. 2008. № 6. С. 33—45.

32. Окландер М. А. Логістична система підприємства : монографія. Одеса: «Астропринт», 2004. 312 с.

33. Осіпчук А. С. Логістичний підхід як засіб сталого розвитку туристичної сфери. Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України: матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. присвяченої 70-річчю утворення Льотної академії, 1–2 квіт. 2021 р., м. Кропивницький. Дніпро: Середняк Т. К., 2021. С. 396–402.

34. Осіпчук А. С. Логістичний підхід як засіб сталого розвитку туристичної сфери. Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України : матеріали VII міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 70-річчю утворення Льотної академії (Кропивницький, 1–2 квіт. 2021 р.). Дніпро: Середняк Т. К., 2021. С. 396–402. URL: <http://ir.znau.edu.ua/handle/123456789/13130>

35. Офіційний сайт Державного агентства з розвитку туризму. URL:

<https://www.tourism.gov.ua/>

36. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/News/Print?lang=ukUA&id=cde1ee15-1438-40a9-9e08-5eb1ed9bd750>)
37. Перерва П. Г. Попов М. О., Колотюк О. І. Формування конкурентних переваг підприємств туристичного бізнесу в умовах євроінтеграції. Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток: матеріали 11-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 28-29 травня 2019 р. Харків : ФОП Панов А. М., 2019. С. 98-100.
38. Перерва П.Г., Косенко А.В., Маслак М.В., Матросова В.О., Долина І.В. Формування управлінської, маркетингової та інноваційної політики на підприємствах туристичної індустрії. Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки): зб. наук. пр. Харків: НТУ "ХПІ", 2018. № 47 (1323). С.114-120
39. Петруня Ю. Є., Пасічник Т. О. Вплив новітніх технологій на логістику та управління ланцюгами поставок. Маркетинг і менеджмент інновацій. 2018. № 1. С. 130–139.
40. Прочан А. О. Реалії сучасної логістики в туризмі: технології, інновації та глобальні тренди. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. 36. 2023. С. 408—417. <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.8171977>
41. Рудківський О.А. Особливості управління логістичними потоками в сфері туризму. Ефективна економіка. 2018. № 5.
42. Сагайдак М.П. Застосування CRM-технологій у системі внутрішнього маркетингу. Вчені записки університету «Крок». Серія «Менеджмент і маркетинг». 2009. С. 371-342.
43. Серета Н. М. Маркетингова туристична діяльність в логістичних потоках. Науковий вісник Львівської академії. Серія: Економіка, менеджмент та право. 2021. Випуск 5. С. 22–28. DOI: <https://doi.org/10.33251/2707-8620-2021-5-22-28>.
44. Серета Н. М. Маркетингова туристична діяльність в логістичних потоках. Науковий вісник Львівської академії. Серія : Економіка, менеджмент та право. 2021. Вип. 5. С. 22–28. DOI: 10.33251/2707-8620-2021-5-22-28.
45. Середницька Л. П., Волинець В. В. Інноваційні технології в логістичній системі. Економіка і суспільство. 2018. Випуск № 19. С. 617–621. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-19-96>.
46. Смирнов І. Г. Логістика туризму : навч. посіб. Київ: Знання, 2009. 444 с.
47. Смирнов І. Г. Логістика туризму: навчальний посібник. Київ : Знання, 2009. 444 с.
48. Тарасюк Г. М. Логістичні рішення та управління постачаннями в компанії: виклики часу. Економіка, управління та адміністрування. 2021. № (98). С. 42–48. DOI: 10.26642/ema-2021-4(98)-42-48.
49. Тарасюк Г.М. (2021). Логістичні рішення та управління постачаннями в компанії: виклики часу. Економіка, управління та адміністрування. 2021. № 4(98). С. 42–48. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2021-4\(98\)-42-48](https://doi.org/10.26642/ema-2021-4(98)-42-48).
50. Тарасюк Г.М., Рудківський О.А., Рудківська А.Ю., Лагута Я.М. Навчальний посібник для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Логістика» для студентів денної та заочної форми навчання галузі знань 07 «Управління та адміністрування». Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 95 с.
51. Тринько Р. І., Григор'єва Я. В. Туризм як фактор соціально-економічного відродження. Науковий вісник НЛТУ України. 2012. Вип. 22.8. С. 54–63.
52. Тюріна Н.М., Гой І.В., Бабій І.В. Логістика: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 392 с.
53. Хайкін М. М., Гапонова Є. В., Ткач В. В. Логістизація туристичних послуг.
54. Хмурковський Г. В., Ляденко Т. В. Актуальні проблеми розвитку туристичної логістики в Україні. Економічний простір № 185, 2023. С.87—92. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/185-16>
55. Чернова Є.Г. Особливості посткризового розвитку інтеграційних процесів в економіці. 2011.
56. Шарапа О.М. Управління відносинами з клієнтами через впровадження CRM-систем

- як складова ефективного ведення бізнесу. Актуальні проблеми економіки. 7(97). 2009. С. 175-183.
57. Школа І.М. Розвиток туристичного бізнесу регіону: монографія Чернівці: Книги XXI, 2007. 291 с. URL: http://tourlib.net/books_ukr/shkola.htm
58. Шуканова А.А., Федій О.А., Шуканов П.В. Особливості пристосування до умов пандемії суб'єктів туристичної діяльності. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 18. С. 19–24.
59. Щабельська В. Г., Пологовська Ю. Ю., Бикова М. Д. Особливості розвитку логістики туристичних послуг в Україні. Причорноморські економічні студії. 2022. Вип. 75. С. 117–122. DOI: 10.32843/bses.75-18
60. Ярошенко В.А., Подільна В.В., Гесельова Н.В. Роль CRM-системи у маркетинговій діяльності підприємства. ВІСНИК КНУТД. Серія «Економічні науки» Економіка та управління підприємствами Economics & Business Management. 3(87). 2015. С. 81-87.